

Social resursnämnds anvisningar för föreningsbidrag till civilsamhället

Social resursnämnds anvisningar för föreningsbidrag till civilsamhället kompletterar Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället (Dnr 0704/17, kommunfullmäktige 2019-09-12). Detta är en anvisning för hur riktlinjen ska tillämpas inom Social resursnämnd.

Lokal överenskommelse om samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer

Det finns en lokal överenskommelse om samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer som antogs av kommunfullmäktige 2012.

Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg genom:

- Att skapa tydliga förutsättningar och strukturer för dialog och samverkan mellan parterna
- Att synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta grupper
- Att utveckla möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen

I bidragsgivningen strävar nämnd och förvaltning att bidra till att uppnå överenskommelsens övergripande mål.

Social resursnämnds bidrag till organisationer inom socialtjänstens område

Göteborg ska vara en stad där invånarna engagerar sig och där engagemanget tas tillvara. Civilsamhällets organisationer kan tillföra brukar- och medlemsperspektiv, såväl som socialt entreprenörskap, kompetens och engagemang i sakfrågor. En förbättrad samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer stärker den demokratiska processen och bidrar till ökad delaktighet och utveckling av ett hållbart samhälle (Göteborgs stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället).

Enligt reglementet för Social resursnämnd ansvarar nämnden för föreningsbidrag inom socialtjänstens område, i de fall ansvaret inte ligger på stadsdelsnämnd. Bidrag syftar till att stärka civilsamhällets organisationer vars verksamhet ligger i linje med socialtjänstens övergripande mål (SoL 1 kap 1 §):

Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Nämndens bidrag syftar också till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet inom det sociala området. Detta kan vara i rollen som röstbärare och opinionsbildare, så väl som möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom samhällsutvecklingen. Organisationernas verksamhet ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till stadens verksamhet för människor i utsatta situationer.

Social resursnämnd ger stöd till följande

- Organisationer som arbetar för att stärka mer jämlika levnadsvillkor mellan olika grupper i samhället genom förebyggande eller främjande verksamhet. Exempelvis genom att minska våld och förtryck, exkludering och utanförskap i samhället eller verka för en förbättrad folkhälsa.
- Organisationer som driver opinionsbildande arbete och kunskapsspridning inom sakområdet eller skapar förutsättningar för ett stärkt lokalt civillsamhälle.
- Organisationer vars verksamhet vänder sig till grupper och individer med behov av stöd utifrån sin sociala situation och där verksamheten innebär ett kvalificerat stöd¹ till dessa målgrupper och anhöriga.
- Organisationer vars verksamhet innebär kvalificerat stöd till grupper och individer som till följd av varaktiga funktionsnedsättningar möter stora svårigheter i det dagliga livet, samt stöd till anhöriga till dessa målgrupper.
- Organisationer som genom att producera varor och/eller tjänster, skapar möjligheter till arbete och ger ökad livskvalitet till individer och grupper som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Grundläggande kriterier för bidrag

I Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civillsamhället finns grundläggande kriterier som organisationen måste uppfylla för att kunna ansöka och beviljas bidrag. När en organisation ansöker om bidrag hos Social resursnämnd så är det organisationens ansvar att visa att de uppfyller kriterierna.

Organisationsformer

Nämnden kan ge bidrag till organisationer med olika associationsformer, exempelvis ideella föreningar som är registrerade hos Skatteverket, stiftelser, ekonomiska föreningar, trossamfund samt aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (SVB). Organisationen ska inte vara vinstutdelande utan eventuellt överskott ska återinvesteras i organisationens verksamhet.

Organisationer som inte är registrerade ideella föreningar ska lämna in underlag motsvarande stadgar; bolagsordning, stiftelseurkund eller liknande. Förvaltningen bedömer om inlämnade underlag ger en tillräckligt tydlig bild om organisationen möter kriterierna för bidrag enligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag och dessa anvisningar.

Olika former av bidrag

Verksamhetsbidrag

Social resursnämnd fördelar verksamhetsbidrag till civillsamhällets organisationer inom det sociala området. Verksamhetsbidraget är ett ekonomiskt stöd till organisationernas grundläggande verksamhet och bidraget ska ges med hänsyn till att underlätta kontinuitet och långsiktighet i organisationernas planering. Organisationer ansöker om bidraget en gång om året.

Aktuell ansökningsperiod för verksamhetsbidrag annonseras på stadens hemsida. Förvaltningens förslag till beslut om verksamhetsbidrag ska publiceras så att de är tillgängliga för allmänheten att läsa senast en vecka innan Social resursnämnd fattar beslut på sammanträde i december. Vid större förändringar av bidragets nivå, ska dialog med organisationens företrädare tas innan förvaltningen lämnar förslag till beslut.

¹ Kvalificerat stöd innebär exempelvis att verksamheten bedrivs systematiskt utifrån en tydlig metod som beskriver arbetsätt och vilka effekter valda metoder och insatser har. Stödet kan baseras på profession eller andra erfarenheter och kunskaper, som bedöms som nödvändiga för stödet till målgruppen.

Utvecklingsmedel

Social resursnämnd har möjlighet att fördela tillfälliga medel. Utvecklingsmedel kan fördelas kopplat till olika sakfrågor och områden som är politiskt prioriterade. Förvaltningen gör kontinuerligt analyser av de behov som finns och om vi identifierar ett prioriterat område, så kan utvecklingsmedel beviljas för särskilda satsningar. Utvecklingsmedel kan också beviljas till civilsamhällets organisationer utifrån de behov som de själva identifierat, exempelvis för oförutsedda händelser, för att stimulera nya projekt eller satsningar eller som syftar till lärande om organisering och samverkan.

Organisationer kan ansöka om utvecklingsmedel när som helst under året, förutsatt att ekonomiska medel finns att tillgå. Innan ansökan görs ska organisationen ta kontakt med förvaltningen.

Beslut om utvecklingsmedel hanteras inom ramen för gällande delegationsordning. Det innebär att enhetschef fattar beslut om eventuellt avslag på ansökan. Förvaltningen fattar beslut om beviljande av utvecklingsmedel upp till fyra basprisbelopp, om bidraget överstiger detta belopp fattas beslut av nämnden.

Handläggning och bedömning av ansökan

Handläggningen av bidrag till civilsamhällets organisationer innebär att förvaltningen gör en bedömning av varje ansökan. Denna bedömning görs både för verksamhetsbidrag och utvecklingsmedel. Bedömningen görs utifrån tre olika utgångspunkter:

1. Göteborgs Stads styrande dokument som
 - Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
 - Social resursförvaltnings prioriterade planer, program och ekonomisk ram. Programmet för en jämlik stad är särskilt prioriterat i bedömningarna.
2. Den kvalitet som finns i organisationens verksamhet och i det stöd som erbjuds, till exempel
 - Att organisationen arbetar med att nå relevanta målgrupper, engagera ideella och göra dem delaktiga i verksamheten på ett hållbart sätt
 - Att organisationen arbetar systematiskt med utveckling av sin verksamhet, genom planering, uppföljning och utvärdering
 - Att gällande lagstiftning på arbetsmarknaden följs om organisationen har anställd personal
 - Organisationens behov av bidrag, utifrån organisationens egen finansiering.
3. Behoven hos kommuninvånare
 - På vilket sätt organisationens verksamhet når befintliga, nya eller förändrade behov hos invånare och målgrupper
 - Om verksamheten fungerar som ett komplement eller alternativ till annan befintlig verksamhet och om samverkan sker med relevanta aktörer

När en ansökan inkommit till Social resursförvaltning utses en ansvarig handläggare. Ansökan granskas både formellt och kvalitativt. Bedömning av ansökan görs alltid i samråd med fler tjänstepersoner och enhetschef inom förvaltningen. Om organisationen söker bidrag genom annan förvaltning i staden hämtas information från den eller dessa förvaltningar in. Vid behov samlas ytterligare referenser och information in, som upplysningar om organisationens verksamhet från andra myndigheter eller organisationer. Vid behov tar ansvarig handläggare kontakt med organisationens företrädare för att begära in kompletteringar för ansökan, för att inhämta ytterligare information eller reda ut eventuella oklarheter.

Uppföljning och kontroll av bidrag

Syftet med uppföljningen av bidrag är att kontrollera att erhållna bidrag använts till det de beviljades för. Uppföljning av beviljade bidrag sker genom att organisationen lämnar in budgetutfall, årsredovisning eller motsvarande, samt verksamhetsberättelse eller motsvarande dokument som

beskriver hur det erhållna bidraget har använts. Vid uppföljning av utvecklingsmedel fyller organisationen även i en särskild redovisningsblankett. Vid uppföljning av verksamhetsbidrag lämnas den begärda redovisningen in i samband med ny ansökan. I de fall organisationen inte söker nytt verksamhetsbidrag, lämnas redovisning inom sex månader efter det år man beviljats medel för. Om redovisningen inte är komplett begär förvaltningen in kompletteringar.

Om något inträffat efter ansökningstillfället som medför markanta avsteg från den planerade verksamheten, ska organisation som beviljats bidrag utan dröjsmål rapportera det till förvaltningen. För vidare bestämmelser kring återkrav och återbetalning av erhållet bidrag, se Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.